

PASSZÍV SPORTTURIZMUS – A FORMA-1 TURISZTIKAI SZEREPE MAGYARORSZÁGON

VEREBÉLYI ANETT
BAGDI RÓBERT

Összefoglalás

A Forma-1 már több mint 60 éve tölt be fontos szerepet az egész világon. Ennek a nagyszabású sportrendezvénynek hazánk már 26 éve a tagja. A téma aktualitását jelzi, hogy Magyarország 2016-ig biztosan a részese lesz a versenysorozatnak. Ennek az eseménynek a megrendezése fontos turisztikai szerepet tölt be Magyarországon, hisz a rendezvény ideje alatt külföldi turisták ezrei jönnek hazánkba.

Vizsgálatunk célkitűzése, hogy bemutassa a Magyar Nagydíj látogatottságának hazánkra gyakorolt hatását, amelyhez szekunder és primer kutatást is alkalmaztunk. Ez utóbbit, a gyakorlatban, egy kérdőíves felmérés elvégzését jelentette a Magyar Nagydíj szombati időmérő edzésén. Két kérdőívet készítettünk, az egyiket angol nyelven a versenyre látogató külföldi vendégeknek, a másikat magyar nyelven a hazai nézőknek. A következő feltevéseket vizsgáltuk a munkánk során: A, Szálláshelyek igénybevétele a külföldiek körében népszerűbb, mint a hazai látogatók esetében. B, A külföldi vendégek a Magyar Nagydíj meglátogatását összekötik más programokkal is. C, A tervezett napi költés a külföldi látogatók esetében magasabb, mint a belföldi nézőknél.

A kérdőíves és elméleti kutatás során ezekre, a feltevésekre választ kaptunk. Összességében elmondható, hogy ha már külföldről jön valaki a Magyar Nagydíjra, akkor több napot marad hazánkban, s összeköti a futam meglátogatását más eseményekkel.

Kulcsszavak: *Forma-1, turizmus, Mogyoród, passzív sportturizmus,*

JEL: L83

Passive sport tourism – The role of Formula-1 in the tourism of Hungary

Abstract

Formula 1 plays an important role on all over the world for more than 60 years. Our country has been a member of this palatial sport event for 26 years. The actuality of the topic is indicated by that Hungary will be the participant of the tournament certainly until 2016. Organizing this event fills an important part of tourism in Hungary, since under the time of the program thousands of foreign tourists visit our homeland.

The objective of our research is to present the effect of the attendance of Hungarian Grand Prix on our country; we applied secondary and also primer research in the course of our work. In practice, our primer research was a questionnaire survey on the Hungarian Grand Prix Saturday's qualifying session. We prepared two questionnaires, one in English for foreign guests visiting the competition, the other one in Hungarian language for the domestic spectators. We examined the following hypotheses in the course of our work: A, The accommodation for rent is more popular among the foreigners, than in the case of domestic visitors. B, The foreign guests connect the visiting of the Hungarian Grand Prix to other programs. C, The planned daily spending is higher in case of the foreign visitors, than the inland spectators.

In the course of the questionnaire and theoretical research we got answers to these hypotheses. In total it can be claimed, that if somebody comes from foreign country to the Hungarian Grand Prix, he stays more days in our homeland and connects the visiting to other events.

Keywords: *Formula-1, tourism, Mogyoród, passive sport tourism,*

JEL: L83

Bevezetés

A Formula-1, melyet magyarul rendszerint Forma-1-nek nevezünk (rövidítve: F1), az autóversenyzés legmagasabb kategóriája. A foci mellett, a világ legszervezettebb globális eseménysorozatának tekinthető, amit továbbá a legújabb csúcstechnika alkalmazása is jellemez. Sok ország felfedezte a versenyben rejlő gazdasági lehetőségeket, valamint a részvétellel járó nemzetközi ismertség és elismertség elérésének egyik leghatékonyabb módját. (Bethlen-Hegedűs szerk., 2008) Jelenleg is számos rendezésre alkalmas pálya várja, hogy ebbe az előkelő társaságba tartozzon.

A Forma-1-ben az FIA (Nemzetközi Automobil Szövetség) határozza meg a szabályokat, melynek jelenlegi elnöke Jean Todt. 2012-ben már a hatvanharmadik világbajnokságot rendezik meg, mely mindig több Grand Prix-ből (nagydíjból) áll. A versenyeket több millióan követik figyelemmel a televízión keresztül, vagy a lelátókon ülve, hiszen a világ több mint kétszáz országában közvetítik a futamokat. 1986 óta Magyarország is részese ennek a sportágnak, s 2012-ben már 27. alkalommal rendezték meg a Magyar Nagydíjat. (Moldován szerk., 1986)

Anyag és módszer

A Forma-1 Magyarországnak nemzetközi elismerést és gazdasági fejlődést jelent. A futamnak köszönhetően nagymértékben emelkedik a GDP, nő a hazai foglalkoztatás, valamint az adó- és járulékbévételek. A magyarországi futam megrendezésének makrogazdasági hatása kétségtelenül pozitív, a turisztikai kis- és középvállalkozások kiegészítő bevételekhez juthatnak. A Forma-1 nagyban hozzájárul hazánk országimázsának javításához. (Ládonyi, 1986)

2012-ben a Magyar Nagydíj idején a négy nap alatt 223 ezren látogattak el a Hungaroringre, közülük 85% volt külföldi. A Forma-1 idejére a budapesti szállodák megtelnek és a vendéglátó vállalkozások forgalma is erősen növekszik. Az évről évre meghatározó hányadban visszatérő külföldi vendégek, akik kizárólag a Forma-1 miatt jönnek hazánkba, több mint 80%-a fizet szállásért, sokan közülük fővárosi szállodában. 2012-ben mintegy 150 000 vendégéjszakát töltöttek el szálláshelyeinken. (www.kormany.hu)

A Forma-1 hatása a budapesti szállodák teljesítményére 2011/2012-ben

A 2012. évi Nagydíj ideje alatt a kereslet igen erős volt, ennek köszönhető az, hogy a 86,7%-os szobafoglaltság 4,7%ponttal haladja meg a 2011-es Forma-1 átlagát. Ezzel szemben az átlagos szobaár a tavalyi szinten maradt. Összehasonlítva a F1 alatt elért szállodai mutatószámokat a teljes júliusi hónap átlag mutatóival, akkor azt lehet mondani, hogy 2011-ben a verseny ideje alatt 15,9% ponttal nőtt a szobafoglaltság, az átlagár 68,3%-kal. Az adatokból az is jól látszik, hogy 2012 júliusában 7,6%ponttal nőtt a szobafoglaltság, a nettó átlagár pedig 5,3%-kal javult 2011-hez képest. (1. táblázat)

1. táblázat: A Forma-1 idejére foglalt szobák mutatószámai viszonyítva a teljes júliusi hónaphoz 2011/2012-ben

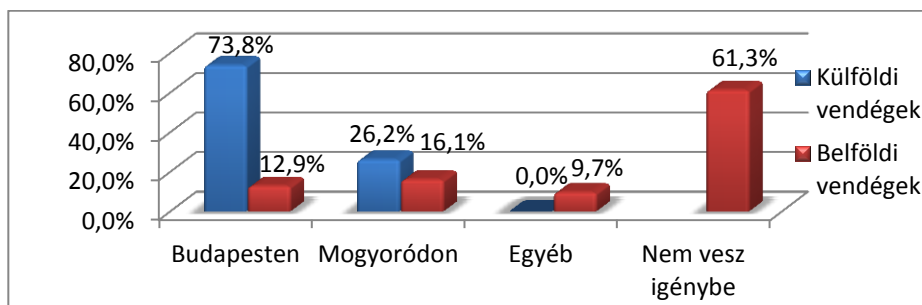
Időszak	Szobafoglaltság %		Kül.% pont	Átlag szobaár Ft		Változás %
	2011	2012		2011	2012	
július	66,1	73,7	+7,6	12 896	13 578	105,3
F1	82,0	86,7	+4,7	21 704	21 658	99,8
F1/július	+ 15,9 %pont	+ 13 %pont	-	+68,3%	+59,5%	-

Forrás: www.turizmus.com

Munkánk során kérdőíves felmérést végeztünk, célunk a Nagydíj turisztikai hatásainak felmérése volt, elsősorban a külföldiek körében. Erre 2012. július 28-án, szombaton került sor a Hungaroringen. Ekkor volt a Magyar Nagydíj időmérő edzésének napja. Kétféle kérdőívet készítettünk, az egyiket angol nyelven a hazánkba látogató külföldi vendégeknek, a másikat magyar nyelven a hazai nézőknek. Összesen 73 fő töltötte ki a kérdőívet, ebből 42 fő külföldi, 31 fő pedig hazai vendég volt. Eredményeink közreadása előtt megjegyezzük, hogy kérdőíves felmérésünk eredménye nem reprezentatív.

Eredmények

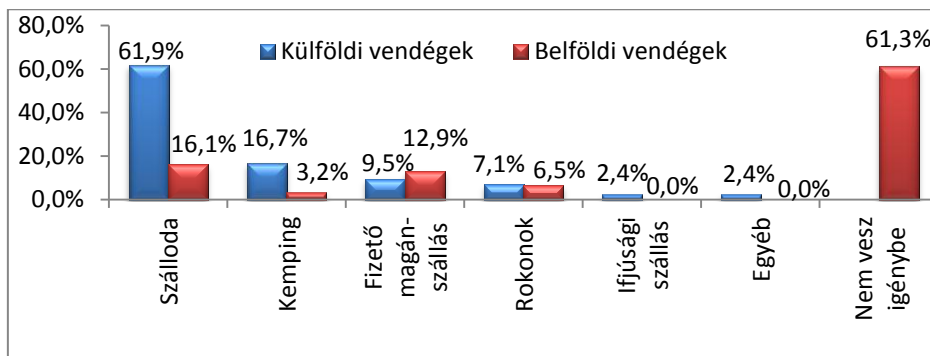
A külföldi válaszadók több országból érkeztek hazánkba. Legnagyobb számban az Egyesült Királyságból (21,4%) érkeztek, még annak ellenére is, hogy éppen azon a hétvégén indult el a 2012-es Olimpia Londonban. A második leggyakoribban Ausztriából (14,3%) érkeztek. Jöttek még Magyarországra németek, finnek, szlovákok, oroszok, lengyelek, románok, spanyolok, franciák, de kisebb mértékben, további 17 más országból is érkeztek a kérdőívre válaszolók, pl. hollandok, csehek, szerbek, görögök, kanadaiak.

1. ábra: A válaszadók szálláshelyének százalékos megoszlása

Forrás: Saját szerkesztés

A külföldi és belföldi vendégek szálláshely igénybevételének eloszlását is megvizsgáltuk. A külföldi válaszadók 73,8%-a Budapesten szállt meg a Magyar Nagydíj hétvégéjén. 26,2%-uk pedig Mogyoródon. A megkérdezettek közül senki nem választotta az egyéb kategóriát. A belföldi vendégek több mint fele hazautazott a nap végén. 12 válaszadó viszont igen: ebből négy fő Budapesten szállt meg; öt fő Mogyoródon; három fő pedig az egyéb lehetőséget választotta. Főleg a Mogyoródtól távoli megyékből érkezők vettek igénybe szálláshelyet. (1. ábra) A külföldi vendégek körében a legnépszerűbb szálláshely a szálloda (61,9%) volt, valamint a kempinget említették még 16,7%-ban (legfőképp Mogyoródon); ugyanakkor a válaszadók közel 10%-a fizető magán szálláshelyet vett igénybe.

2. ábra: Igénybe vett szálláshelytípusok a megkérdezettek körében

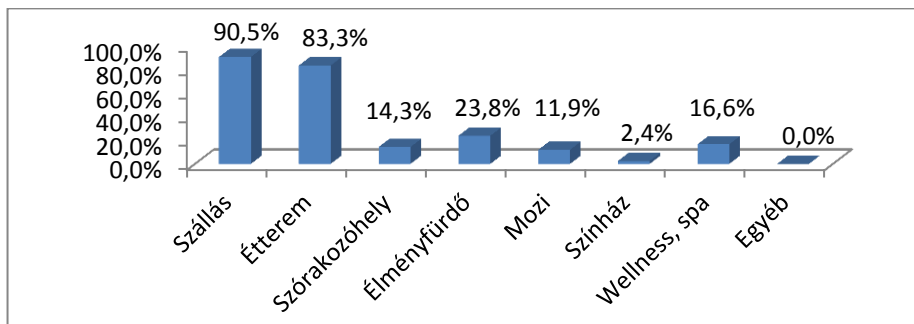
Forrás: Saját szerkesztés

7,1%-ban rokonokhoz mentek; 2,4% ifjúsági szálláson szállt meg. Az egyéb kategóriában is érkezett válasz, egy fő a magyar barátainál töltötte a hétvégét. A belföldi megkérdezettek 38,7%-a, azaz 12 fő vett igénybe valamilyen szálláshelyet, közülük öt fő szállodában, egy fő kempingben, négy fő fizető magán szálláshelyen, kettő pedig rokonoknál lakott. Legnagyobb arányban azonban semmilyen szálláshelytípust sem vettek igénybe a válaszadók. (2. ábra)

A Forma-1 Magyar Nagydíjra ellátogató külföldiek jellemzően négy-öt napot (45,2%), illetve hat, vagy annál több napot (31%) terveztek Magyarországon tölteni a futam alkalmával. 23,8%-uk pedig csupán két-három napra érkezett hazánkba, tehát kizárólag a

Magyar Nagydíj hétvégéje érdekelte őket. Senki nem akadt, aki egy napra érkezett volna.

Vendéglátói szolgáltatások igénybevétele a következőképpen alakult: a válaszadó külföldiek 90,5%-a vett igénybe szállást, 83,3%-a pedig étterembe is ellátogatott. Az élményfürdő is elég népszerűnek bizonyult, a közeli Aquaparkot említették 23,8%-ban. 16,6% wellness, spa szolgáltatásokat vett igénybe. Más válaszadók szórakozóhelyre (14,3%); moziba (11,9%) illetve színházba (2,4%) mentek. (3. ábra)

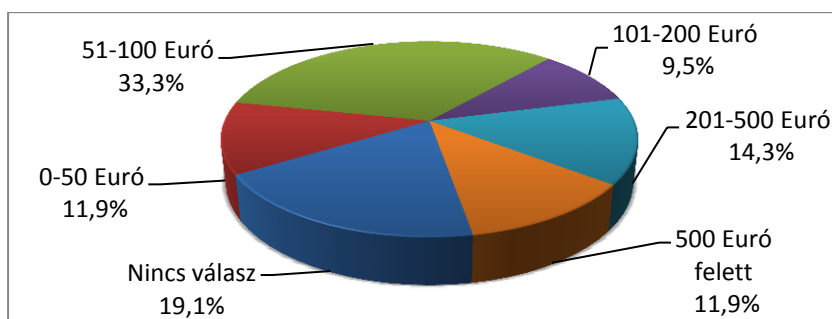

3. ábra: Igénybe vett vendéglátói szolgáltatások a külföldi megkérdezettek körében

Forrás: Saját szerkesztés

A Magyar Nagydíj hétvégéjén, vagyis 2012. 07. 27-29-én, egy euró kb. 285 forintot ért. A külföldi látogatók 33,3%-a összesen napi 51 és 100 euró (kb. 14500-28500 forint) közötti összeget; 14,3%-ban 201 és 500 euró (kb. 57300-142500 forint) között szándékoztak költeni.

Ugyanannyi arányban tervezték a napi költést 500 euró (142500 forint) felett, mint 0-50 euró (0-14250 forint) között. 101 és 200 euró (kb. 28800-57000 forint) között 9,5%-uk adott választ. 19,1%-uk pedig nem kívánta közölni tervezett napi költését. (4. ábra)

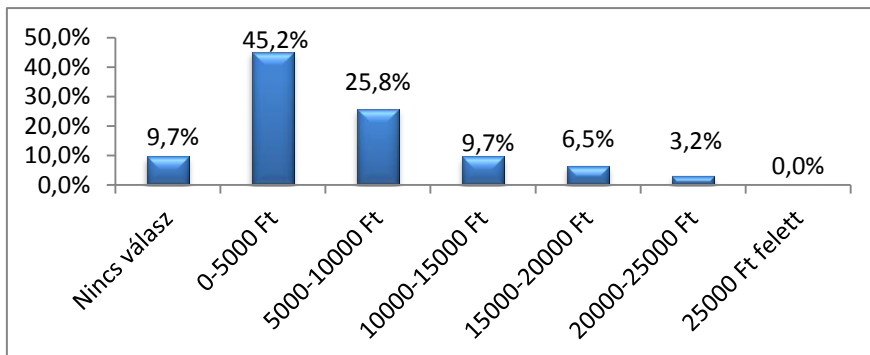

4. ábra: Egy főre eső tervezett napi kiadás a külföldi vendégek körében (euró)

Forrás: Saját szerkesztés

Ezzel szemben a belföldi vendégek költségezéséről elmondható, hogy a naponta kiadni tervezett összeg – a jegy megvásárlásán kívül – jellemzően 0 és 5000 forint között (45,2%) mozgott. 25,8%-ban tervezték a kiadásukat 5000-10000 forint között. Közel 10% akár 10000-15000 forintot is elköltött. 6,5%-uk még a 20000 forint közeli összeget sem sajnálta elkölteni. 25000 forint felett viszont senki nem akart költsékezni. 9,7%-ban nem kívánták a tervezett napi kiadásaikat közölni. Elmondható, hogy a futamra

kilátogatók nagy többsége a jegy megvásárlásán kívül vagy egyáltalán nem költekezik, vagy csak egészen minimális összeget ad ki a verseny alatt. (5. ábra)

5. ábra: Egy főre eső tervezett napi kiadás a belföldi vendégek körében (forint)

Forrás: Saját szerkesztés

Az autó-motor sport mellett a futamra kilátogató külföldi válaszadók leginkább, a városlátogatás (66,7%), a kulturális turizmus (52,4%), a vízi turizmus (23,8%), valamint az egészségturizmus (19%) iránt érdeklődnek. Emellett említették még a világörökségek megtekintését (16,7%), a bor- és gasztronómiai turizmust (19%), a vadászatot (2,4%), a kerékpározást (2,4%) és az ökoturizmust (2,4%) is. A golfozást és a lovaglást a megkérdezettek körében senki nem választotta. Az egyéb kategóriában, egy fő munka miatt is érkezett hazánkba. A válaszadók 19%-a azonban semmilyen más programot nem vett igénybe a verseny mellett. A hazai megkérdezett látogatók az autó- és motorsport mellett elsősorban a városlátogatás (25,8%), a bor- és gasztronómiai turizmus (16,1%), valamint a vízi turizmus (16,1%) iránt érdeklődnek. Ezen kívül voltak még a kulturális turizmust (9,7%), illetve a kerékpározást (3,2%) kedvelők. A válaszadó magyarok majdnem fele (45,2%) pedig semmilyen programot nem vett igénybe.

Következtetések, javaslatok

A kérdőíves elemzés során kiderült, hogy a külföldi vendégek kevesebb, mint fele nem csak a Forma-1 miatt érkezik hazánkba. Ha már ellátogat a Hungaroringre, akkor összeköti magyarországi tartózkodását más programokkal is, továbbá megszáll valahol, ami a leggyakrabban szállodát jelent, Budapesten.

A tervezett napi kiadás a külföldieknél jóval magasabb, mint a belföldi vendégek esetén. A kérdőívem kitöltői között akadtak, akik 500 Euró (142.000 Ft) feletti összeget költöttek csupán egy nap. A hazai nézők esetében viszont senki nem volt, aki 25.000 Ft feletti összeget költött volna.

Összegzés

Kérdőíves kutatásunkban sikerült választ kapnunk az előzetesen felvetett kérdéseinkre, így sikerült bemutatnunk, hogy a Forma-1 összességében pozitív hatással van a hazánk gazdaságára és turizmusára.

Hivatkozott források

- Bethlen T. – Hegedűs I. (szerk.) (2008): A Forma-1 krónikája. Budapest, Springer Tudományos Kiadó Kft., 559 o.
- Ládonyi L. (1986): A Magyar Sport Évkönyve – 1986. Budapest, Sport Lap és Könyvkiadó, 320. o.
- Kormány.hu: <http://www.kormany.hu/hu/nemzeti-fejlesztesi-miniszterium/hirek/lenduletbe-hozza-magyarorszagot-a-forma-1-eni-magyar-nagydi-megrendezese> (letöltve: 2012. szeptember 25.)
- Moldován T. (szerk.) (1986): Forma-1 Hungaroring Magazin 1986. Bp., Idegenforgalmi Propaganda és Kiadó Vállalat
- Turizmus.com: A Forma-1 hatása a szállodák teljesítményére www.turizmus.com/cikk/index/AForma1hatasaaszallodakteljesitmenyre (letöltve: 2012. szeptember 29.)

Szerzők:

Verebélyi Anett

Turizmus - Vendéglátás szak

IV. évfolyam

vannetti@freemail.hu

Bagdi Róbert, PhD

Főiskolai docens

Károly Róbert Főiskola

Turizmus, Területfejlesztési és Idegen Nyelvi Intézet

rbagdi@karolyrobert.hu

